

**Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật
cho đồng bào Công giáo trên địa bàn tỉnh và một số kiến nghị, đề xuất**

Nguyễn Trung Chính,
Ban Tôn giáo, Sở Nội vụ Quảng Bình

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh Quảng Bình có hơn 102.300 tín đồ là đồng bào Công giáo (chiếm khoảng 12% dân số toàn tỉnh), phân bố trên 06 đơn vị hành chính cấp huyện; có 02 giáo hạt, 35 giáo xứ, 94 giáo họ, 01 Cộng đoàn Mến Thánh giá Hướng Phương; có 43 linh mục, trên 680 thành viên Hội đồng mục vụ (HĐMV) các giáo xứ, giáo họ; 97 nhà thờ,...

Trong thời gian qua, các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) và các tổ chức đoàn thể, chính trị - xã hội trên địa bàn tỉnh luôn quan tâm thực hiện tốt chính sách tôn giáo, hỗ trợ, tạo điều kiện cho các nhu cầu hoạt động tôn giáo chính đáng, hợp pháp của Giáo hội và đồng bào giáo dân trên địa bàn. Nhiều cơ sở thờ tự, nhà thờ đạo Công giáo được sửa chữa, xây dựng mới khang trang; nhiều hoạt động lễ trọng của đạo Công giáo được tổ chức với quy mô lớn, thu hút đông đảo bà con giáo dân trên địa bàn tham gia. Qua đó, đã làm cho chức sắc, chức việc, bà con giáo dân ngày càng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, vai trò quản lý Nhà nước của các cấp chính quyền và đồng thuận trong việc thực hiện chính sách tôn giáo tại địa phương.

Để có được kết quả trên là nhờ có sự lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ, thống nhất của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự phối hợp chặt chẽ của các sở, ban, ngành chức năng trong hệ thống chính trị trong việc thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với tôn giáo trên tất cả các mặt; trong đó, đã tập trung làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong đồng bào Công giáo trên địa bàn tỉnh, thể hiện qua một số nội dung như sau:

Thứ nhất, việc triển khai các nghị quyết, chỉ thị, chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo và công tác tôn giáo cho cán bộ, đảng viên trong hệ thống chính trị và chức sắc, chức việc, bà con giáo dân luôn được các cấp ủy Đảng, chính quyền, mặt trận và các đoàn thể quan tâm triển khai, đề ra các biện pháp, giải pháp thực hiện phù hợp với tình hình thực tế tại đơn vị, địa phương... Qua đó, đã từng bước nâng cao nhận thức của cấp ủy, chính quyền, Mặt trận tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể, quần chúng nhân dân về tôn giáo, công tác tôn giáo; tạo chuyển biến tích cực trong công tác tôn giáo trên địa bàn, đáp ứng nguyện vọng của đại đa số chức sắc, bà con giáo dân, góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, đoàn kết lương-giáo ngày càng phát triển tốt đẹp.

Thứ hai, làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước trong đồng bào Công giáo: Việc làm đầu tiên trong công tác vận động tổ chức giáo hội, chức sắc, đồng bào giáo dân trên địa bàn tỉnh là tuyên truyền, giải thích về quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước về

tôn giáo. Thời gian qua, Tỉnh ủy, UBND tỉnh đã tập trung chỉ đạo các cơ quan chức năng của tỉnh và các địa phương tăng cường công tác tuyên truyền, vận động, phổ biến, giáo dục pháp luật cho chức sắc, chức việc, thành viên Hội đồng mục vụ các giáo xứ, giáo họ và bà con giáo dân về đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về tôn giáo. Trong 5 năm trở lại đây (từ năm 2015-2019), Ban Tôn giáo tỉnh đã phối hợp với Ban Tôn giáo Chính phủ, các ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố tổ chức được trên 11 hội nghị, tuyên truyền cho hơn 1.200 lượt chức sắc, chức việc và đồng bào giáo dân trên địa bàn tỉnh. Qua các phương tiện thông tin đại chúng, một số cơ quan, đơn vị, địa phương đã chủ động truyền truyền, phổ biến các văn bản liên quan công tác tôn giáo đến các tầng lớp nhân dân nói chung và đồng bào Công giáo tại địa phương nói riêng. Bên cạnh công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, các cấp, các ngành đã chú trọng công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng- an ninh cho các chức sắc, chức việc đạo Công giáo trên địa bàn, nhằm giáo dục nâng cao tinh thần yêu nước, ý thức, trách nhiệm công dân của các vị chức sắc, chức việc tôn giáo

Thứ ba, công tác triển khai thực hiện các chính sách tôn giáo luôn được các cấp ủy đảng quan tâm chỉ đạo, chính quyền các cấp hướng dẫn, giải quyết kịp thời các nhu cầu sinh hoạt tôn giáo của quần chúng nhân dân, tạo điều kiện cho giáo hội Công giáo, bà con giáo dân hoạt động theo đúng đường hướng của Giáo hội và chính sách, pháp luật của Nhà nước; quan tâm xem xét, giải quyết kịp thời, đúng quy định của pháp luật đối với các nhu cầu về thành lập tổ chức, sinh hoạt tôn giáo, đất đai, xây dựng công trình tôn giáo,... Đến nay, trên địa bàn tỉnh có 02 giáo hạt, 35 giáo xứ, 94 giáo họ, 43 linh mục, 97 cơ sở thờ tự,... Nhiều hoạt động tôn giáo như: Lễ Noel, lễ Phục sinh, lễ Châu lượt... được tổ chức theo đúng lịch Phụng vụ của giáo hội Công giáo, nội dung, chương trình đăng ký và được các cấp, các ngành quan tâm tạo điều kiện thuận lợi. Đối với những vụ việc phát sinh liên quan tôn giáo có tính chất nhạy cảm, phức tạp, UBND tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành, chính quyền địa phương kịp thời nắm chắc diễn biến tình hình để tập trung xử lý, chấn chỉnh các sai phạm; đồng thời có những đối sách đúng đắn để tuyên truyền, vận động chức sắc và giáo dân thực hiện đúng quy định của pháp luật, do đó tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trong những thời điểm nhạy cảm được giữ vững, tạo được sự tin tưởng trong quần chúng nhân dân và bà con tín đồ tôn giáo.

Thứ tư, các phong trào thi đua yêu nước được đồng bào giáo dân tích cực hưởng ứng. Thời gian qua, UBMTTQ Việt Nam các cấp trên địa bàn tỉnh đã chủ trì, phối hợp với các ngành chức năng làm tốt công tác động viên, cổ vũ đồng bào giáo dân tham gia tích cực các phong trào thi đua yêu nước,... Đặc biệt, nhiều vị linh mục, tu sỹ đã chủ động gặp gỡ, động viên các hộ giáo dân tích cực lao động sản xuất, giúp nhau xoá đói giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh. Trong phong trào thi đua yêu nước đã xuất hiện nhiều điển hình như: mô hình phát triển trang trại VAC của Chi hội Nông dân Kim Lũ (xã Kim Hoá, Tuyên Hoá); mô hình đánh bắt và chế biến hải sản của bà con giáo dân Tân Mỹ (phường Quảng Phúc, thị xã Ba Đồn); mô hình nuôi cá lồng của bà con giáo

dân ở Kinh Trùng (xã Đức Hoá, Tuyên Hoá);... Nhiều tổ chức, bà con giáo dân đã tích cực hỗ trợ xây dựng trường học, đóng góp ngày công, hiến hàng ngàn m² đất, hàng trăm mét hàng rào, tài sản trên đất để mở rộng đường làng, ngõ xóm theo quy hoạch xây dựng nông thôn mới, tiêu biểu như bà con giáo dân xã Quảng Hòa, Quảng Tiên, phường Quảng Phúc (thị xã Ba Đồn); xã Quảng Phương (huyện Quảng Trạch); xã Thanh Trạch, Xuân Trạch (huyện Bố Trạch); xã Mai Hóa (huyện Tuyên Hóa)... góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội tại địa phương.

Thứ năm, công tác đối thoại với chức sắc tôn giáo để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của chức sắc, bà con giáo dân được chú trọng thực hiện. Lãnh đạo từ tỉnh đến cơ sở đã thường xuyên quan tâm, thăm hỏi, động viên chức sắc, chức việc tôn giáo, qua đó động viên đồng bào giáo dân yên tâm hành đạo, thực hiện tốt phương châm sống “tốt đời, đẹp đạo”, “Kính Chúa yêu nước”,... Vào các dịp lễ trọng của giáo hội, các ngày lễ lớn của dân tộc, cấp ủy, chính quyền, Mặt trận các cấp đã tổ chức các đoàn thăm hỏi, chúc mừng, động viên các vị chức sắc, chức việc tôn giáo, đồng thời lắng nghe chức sắc tôn giáo phản ánh tâm tư nguyện vọng của bà con giáo dân và tình hình hoạt động tôn giáo, qua đó giải quyết kịp thời các phát sinh liên quan hoạt động tôn giáo. Hằng năm, Ban Tôn giáo tỉnh đã chủ động tổ chức được trên 40 lượt thăm, làm việc với các tổ chức, chức sắc của đạo Công giáo; tổ chức các buổi gặp mặt chức sắc, chức việc của đạo Công giáo nhân dịp Lễ Noel... Qua đó, tạo mối quan hệ gần gũi, đồng thuận, hợp tác giữa chính quyền và giáo hội.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật cho đồng bào Công giáo trên địa bàn tỉnh thời gian qua vẫn còn một số tồn tại, hạn chế như: Một số đơn vị, địa phương còn xem nhẹ công tác này; việc lựa chọn nội dung chưa sát thực tiễn, phương pháp, hình thức tuyên truyền chậm đổi mới; kỹ năng truyền đạt và sự am hiểu về đời sống tín ngưỡng, giáo lý, giáo luật đạo Công giáo của đội ngũ cán bộ chuyên trách, báo cáo viên, tuyên truyền viên còn hạn chế; sự phối hợp giữa các đơn vị, địa phương trong công tác PBGDPL chưa chặt chẽ, có lúc còn hình thức, chưa tập trung hướng về cơ sở vùng đồng bào Công giáo,...

Để tiếp tục thực hiện có hiệu quả công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong đồng bào Công giáo trên địa bàn tỉnh thời gian tới, cần tập trung thực hiện các giải pháp sau:

Một là, cấp ủy, chính quyền các cấp cần tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước về công tác tôn giáo, nhất là Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Hội nghị lần thứ bảy, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX) về công tác tôn giáo; Luật Tín ngưỡng, tôn giáo; Nghị định số 162/2017/NĐ-CP ngày 30/12/2017 của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Tín ngưỡng, tôn giáo và các văn bản liên quan đến công tác tôn giáo. Trên cơ sở đó, xây dựng chương trình, kế hoạch tuyên truyền, phổ biến phù hợp với từng vùng, từng đối tượng, địa bàn và điều kiện thực tế..

Hai là, các cấp, các ngành cần tăng cường bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật về tôn giáo; tổ chức tập huấn nâng cao kiến thức, cung cấp đầy đủ tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ, pháp luật có liên quan để đội ngũ báo cáo viên nắm chắc các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước về tôn giáo, phong tục, tập quán của người dân, giáo lý, giáo luật, lễ nghi tôn giáo và kỹ năng, phương pháp tuyên truyền, phổ biến. Quan tâm, đảm bảo đầy đủ, kịp thời về kinh phí, cơ sở vật chất phục vụ cho công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật trong vùng đồng bào có đạo.

Ba là, đối với lĩnh vực tôn giáo- một lĩnh vực mang nhiều yếu tố đặc thù, do đó công tác tuyên truyền phải có chiều sâu, trọng tâm, trọng điểm; cần lựa chọn nội dung, đổi mới phương pháp, hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp với từng địa bàn, nhóm đối tượng; kết hợp chặt chẽ giữa tiến hành việc tuyên truyền thường xuyên với tuyên truyền theo chuyên đề, sự kiện, phù hợp với từng thời điểm và đối tượng. Tổ chức biên soạn và cấp phát các loại sách, tài liệu hỏi - đáp liên quan tín ngưỡng, tôn giáo cho bà con ở vùng đồng bào có đạo.

Bốn là, các cấp, các ngành cần có cơ chế phối hợp trong tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật ở vùng đồng bào có đạo; phát huy vai trò nòng cốt của các cơ quan chuyên trách trong tham mưu, đề xuất, triển khai thực hiện công tác tuyên truyền, phổ biến. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động phối hợp giữa MTTQVN các cấp và các đoàn thể chính trị - xã hội với các ngành chức năng trên địa bàn; đẩy mạnh xã hội hóa để huy động sự tham gia của các tổ chức, cá nhân trong việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về lĩnh vực tôn giáo.

Năm là, tăng cường công tác đối ngoại, gặp gỡ, tiếp xúc với các chức sắc, chức việc để cùng nhau giải quyết những vấn đề phát sinh liên quan hoạt động tôn giáo. Tuyên truyền, hướng dẫn giúp đỡ chức sắc, bà con giáo dân nâng cao tinh thần cảnh giác, chủ động ngăn ngừa, đấu tranh, phản bác lại các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch lợi dụng tự do tín ngưỡng, tôn giáo, nhân quyền để chống phá Đảng, Nhà nước, giúp bà con giáo dân “gắn bó đạo với đời”, đồng hành cùng dân tộc, góp phần xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, văn minh./.